

63

-2480

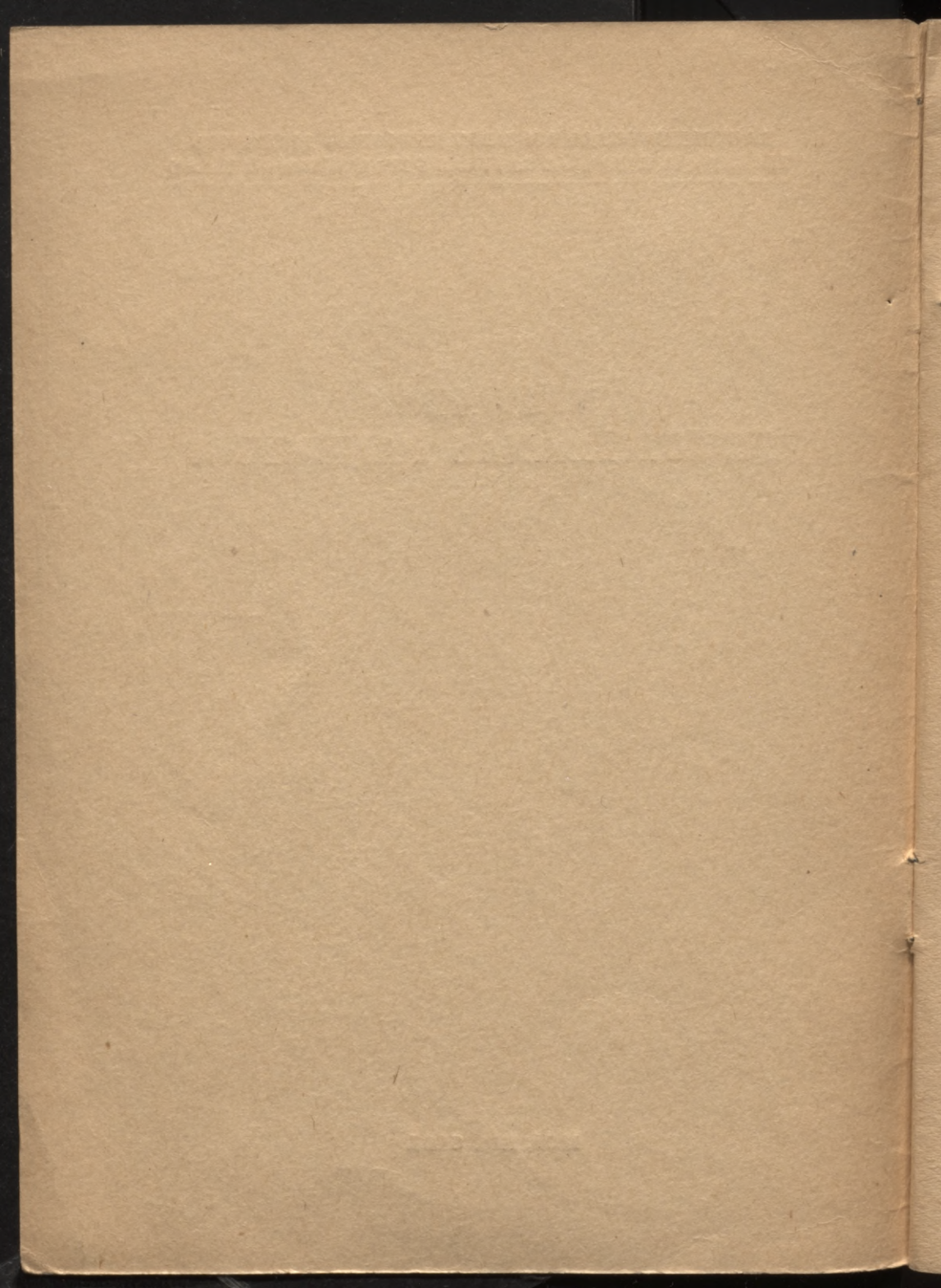
LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS ZINĀTNISKI-
TEHNISKĀS BIEDRĪBAS LATVIJAS REPUBLIKANISKĀ VALDE

Lⁿ $\frac{63}{2480}$

VĀRPATAS IZNĪCINĀŠANAS PAŅĒMIENI

RIGĀ, 1958. GADĀ

LAUKSAIMNIECIBAS UN MEZSAIMNIECIBAS ZINĀTNISKI-
TEHNISKĀS BIEDRĪBAS LATVIJAS REPUBLIKANISKĀ VALDE

L.
63

~~L~~ ~~63~~
~~2480~~

L 63
2480

VĀRPATAS IZNĪCINĀŠANAS
PAŅĒMIENI

RĪGA, 1958. GADA

0309065257 *10. 60*

Letv. PSR Valsts Biblioteka
Inv. *58-28.174*

par. 84. 5/1

VALDŽĪBAS PĀRVALDĪBAS
KĀRTUMS

1940. gada 1. jūlijs

Vislaunākā nezāle sakņu nezāļu grupā ir vārpata, kas arvien vēl stipri izplatīta Latvijas PSR daudzu kolchozu un Padomju saimniecību laukos. Savairojoties kulturaugu sējumos, atņemot kulturaugiem barību un ūdeni, vārpata pazeminā šo augu ražu un tādejādi nodara milzīgus zaudējumus.

Pētījumos noskaidrots, ka stipri nezāļainos laukos vārpata izmanto no katra augsnes hektara 45 līdz 50 kg slāpekļa, 60—65 kg kalija un vairāk nekā 30—35 kg fosfora. Apstrādājot vārpātu pārņemtu lauku, stipri palielinās vilcējspēka un degvielas patēriņš un, salīdzinot ar tīriem laukiem, tāds lauks prasa arī vairāk darba spēka un līdzekļu.

Vārpata veicina daudzu lauksaimniecības augu kaitēkļu un slimību izplatīšanos. Piemēram, drātstārpu, maijvaboļu, stiebrzāļu mušas kāpuri un citi kaitēkļi līdz labības sadīgšanai pārtiek no vārpatas saknēm, bet tikko parādās labības dīgsti, tie pāriet uz labību un bojā to. Uz vārpatas attīstās tādas bīstamas labību un daudzgadīgo zāļu slimības, kā, piem., melnie graudi, dzeltenā graudaugu rūsa, auzu lapu rūsa. Tāpēc cīņa pret vārpātu un citām nezālēm ir svarīgs tautsaimniecisks uzdevums, jo tikai no nezāļu atbrīvotiem laukiem var ievākt augstas ražas ar vismazākiem līdzekļiem.

Lai sekmīgi apkarotu nezāles, nepieciešams labi zināt to bioloģiju. Vārpata pieder daudzgadīgo stiebrzāļu dzimtai. Vairojas no saknēm un sevišķi ātri izplatās veģetatīvā veidā ar pazemes dzinumiem — sakneņiem.

No sēklas izaudzis vārpatas augs pirmajā gadā stiebrus neveido un nedod arī sēklas. Vārpata, galvenokārt, cenšas iespējami vairāk attīstīt saknes un uzkrāt tur barības vielas. Zemstumbri jeb sakneni vārpata tūlīt pēc sadīgšanas neveido, tas sāk veidoties tad, kad uzdīgušajam stādam parādās 4—5 lapa. Auglīgā augsnē un sējumos, kuri vārpātu stipri aizēno, jaunajiem vārpatas augiem sakneņi rodas tikai vēlākās attīstības fazēs — pirms vārpošanas, jeb tās vispār neizveidojas pirms atbrīvošanās no virsauga. Piemēram, zem bieza ziemāju zelmeņa, viķauzu mistra, skābbarībai audzētas

kukuruzas, vārpata neizveido sakneni pirms tā nav atbrīvojusies no virsauga, bet tiklīdz vārpata no virsauga atbrīvojas, tā ļoti ātri attīsta sakneni.

Papuves laukos un izretinātos sējumos vārpata jaunu sakneni veido no cerošanas mezglā 3—4 lapu attīstības fazē, bet auglīgās augsnēs un tādos sējumos, kuri ātri attīsta zelmeni, — pirms savas vārpošanās vai atsvabināšanās no virsauga. Sablīvētā augsnē un sausos gados, kad sakneņa attīstība apgrūtināta, šādi augi izveido arī sēklas. Irdenās un iestrādātās augsnēs vārpatas sakneņu galvenais vairums izveidojas 10—12 cm dziļumā, bet citās augsnēs un atmatās — 5—7 cm dziļumā.

Iepriekšējā gada sakneņu pumpuriem visā veģetācijas periodā nav miera perioda. Vārpatas sakneņu atgriezumi, ja tie ir garāki par 5 cm, ir dzīvesspējīgi un var attīstīt jaunus augus, ja uz tiem atrodas kaut viens dzīvs pumpurs.

Pirmā gada vārpatas augs, ja to rudenī vai nākošā pavasarī iear, aiztura pumpuru un jaunu dzinumu attīstību. Tā sakneņa daļa, kas ieara dziļāk par 20 cm parasti aiziet bojā.

Kaut arī vārpata ir daudzgadīgs augs, tā atjaunojas ik gadus. Tiklīdz vecais, t. i., pagājušā gada saknenis nokļūst labvēlīgos apstākļos augam no sakneņa pumpuriem un no cerošanas mezglēm attīstās jaunie sakneņi un jauni pumpuri. Līdz ar to izbeidzas vecā auga bioloģiskais cikls un rudenī vecais augs izbeidzas.

Vārpatas augi, vienalga vai tie attīstījušies no sēklām, vai arī no sakneņiem un pumpuriem, pirmā attīstības gadā nedod jaunus dzinumus, bet atrodas it kā snaudošā stāvoklī.

Jauno sakneņu pumpurus var piespiest augt arī pirmajā attīstības gadā, ja sakneni ar attiecīgiem rīkiem (šķīvju ecešām) sagriež īsās daļās vai stipri ievaino. Sagraizītās vai ievainotās saknēs brīvi ieplūst gaiss, iesākās oksidācijas procesi, kuri, savukārt, veicina līdz tam miera stāvoklī esošo pumpuru attīstību.

Zinot vārpatas bioloģiskās īpatnības, šo augu var iznīcināt bez sevišķām grūtībām. Piemēram, ja vārpatas augus, kuri izauguši no sēklām, attīstības sākumā nogriež vai apar, kāmēr vēl tiem nav attīstījušies sakneņi (zemstumbrs), augi pilnīgi iznīkst. Ja vārpata sāk apkarot pēc sakneņu attīstības, tad ne vienmēr izdodas šos augus iznīcināt, pat arī tad, ja augus iear.

Daudz grūtāk ar vārpata cīnīties, ja tā izveidojusies vege-

tatīvi, no sakneņu pumpuriem. Šādā gadījumā vārpatu nevar pilnīgi iznīcināt pat tad, ja tās dzinumus vienu-divas reizes nogriezīs, jo vārpatas sakneņiem ir īpašība atgriezto dzinumu vietā dot jaunus. Sakneņi noguldītās barības vielas rezerves spēj attīstīt vārpatai jaunus dzinumus tik ilgi, kamēr vien sakneņi ir barības vielas un dzīvi pumpuri.

Vārpatas lielā dzīvotspēja izskaidrojama ar trīs īpatnībām.

Pirmā īpatnība — vārpatas spēj pirmajā augšanas gadā uzkrāt sakneņi milzīgas barības vielu rezerves, no kurām turpmākos gados attīstās jauni dzinumi.

Otra īpatnība: sakneņi uzkrātās barības vielas, kas paredzētas jaunu dzinumu veidošanai, vārpatas patērē tikai līdz tam brīdim, kamēr izaugušas 4 vārpatas lapas. Tiklīdz izaugusi ceturtnā lapa, jaunie vārpatas dzinumi pārstāj tērēt barības vielu rezerves. Lapu asimilācijas rezultātā izveidojas tik daudz plastisko vielu, ka to pietiek netikai veģetatīvo un reģeneratīvo organu attīstībai, bet arī rezervju uzkrāšanai jaunajos sakneņos.

Trešā īpatnība: pateicoties pumpuru izvietošanai nelielos attālumos visā sakneņa garumā, vārpatas sakneņi saglabā veģetatīvās atjaunošanās un vairošanās spējas katrai sakneņa daļai.

Tikko aplūkotās vārpatas auga bioloģiskās īpatnības nodrošina augam ļoti lielu dzīvotspēju un stipri apgrūtina šīs nezāles iznīcināšanu.

Daudzi Latvijas PSR kolchozi un Padomju saimniecības līdz pat pēdējam laikam vārpatu apkaroja un arī vēl tagad apkaro ar tā saucamo sakneņu «izsūkāšanas» metodi. Ar atspēru rīkiem vai smagām ecešām vārpatas sakneņus izvelk no augsnes, sagrābj un noved no lauka (vecs zemnieku paņēmieni).

Pirmrindas kolchozi un padomju saimniecības pēdējā laikā sākuši ieviest akademiķa Viljamsa izstrādāto vārpatas iznīcināšanas paņēmieni, kas saistās ar augsnes apstrādāšanu rudenī. Šis paņēmieni balstās uz vārpatas sakneņu novājināšanu un noslāpēšanu. Sagraizot vārpatas sakneņus ar šķīvju kultivatoriem, ierosina pumpuru augšanu un mazvērtīgu dzinumu rašanos, kuras, tad lietojot arklu ar priekšarklu, dziļi iear un noslāpē.

Kolchozu un padomju saimniecību prakse ir pierādījusi, ka abi minētie paņēmieni nenodrošina vārpatas iznīdēšanu.

Taisni otrādi, «izsukāšanas» paņēmieni nereti veicina vēl straujāku vārpatas savairošanos, jo izsukāšanas procesā sakņņus izvazā pa lauku. Sevišķi labvēlīgi vārpatas izplatīšanās apstākļi rodas tad, ja virspusē izsukātos sakņņus tūlīt nesavāc un nenoved no lauka, bet tie šaskaras ar valgu augsni un dod jaunus dzinumus. Līdztekus tam jāatzīmē, ka šis paņēmieni ievērojami bojā augsnes strukturu un padara augsni nabadzīgāku no organiskām vielām.

Akademiķa V. Viljamsa izstrādātais vārpatas iznīcināšanas veids, kas saistīts ar rudens aršanu, kaut arī nenodrošina vārpatas pilnīgu iznīcināšanu, tomēr veicina to sakņņu daļēju noslāpēšanu. Vienreizēji — divreizēji šķivojot augsni, neizdodas sagriest gabaliņos visus vārpatas sakņņus un ierosināt visu pumpuru augšanu līdz rudens aruma sākumam. Sakņņi, kuru pumpuri līdz rudens aršanai nav devuši dzinumus, Latvijas PSR apstākļos, kur silts un garš rudens var turpināt augt arī pēc aršanas, vai pat nākošā gadā. Tādi dzinumi spēj vēlāk attīstīt veģetatīvos un ģeneratīvos sakņņu organus. Piemēram, Stendes izmēģinājumu un selekcijas stacijā, kur lauks bija vienreizēji šķivots un pēc dzinumu parādīšanās rudenī uzarts, otrā gada pavasarī pēc vienreizējas kultivēšanas bija palikuši 12,3 procenti vārpatas dzinumu. No tā izriet secinājums, ka ar V. Viljamsa metodi vārpatu iznīcināt nevar.

Latvijas PSR klimatiskos apstākļos, kur siltais un garsais rudens veicina vārpatas sakņņu pumpuru augšanu līdz pat sala uznākšanai, mēs ieteicam jaunu, vietējiem apstākļiem vairāk piemērotu vārpatas iznīcināšanas paņēmienu.

Mūsu ieteiktais vārpatas iznīcināšanas paņēmieni, tāpat kā akad. Viljamsa paņēmieni, pamatojas uz sakņņu novājināšanu un noslāpēšanu, bet tas atšķiras no akad. Viljamsa tādējādi, ka pēc priekskulturas novākšanas vārpatas pārņemto lauku loba nevis vienreizēji kaut arī vairākās kārtās, bet divreizēji, lobot sakņņu izplatības dziļumā, t. i., 8—12 cm. Otrreizējā lobīšana ieteicama nevis tūlīt pēc vārpatas dzinumu parādīšanās, bet kad jaunie dzinumi pēc pirmās lobīšanas jau sasnieguši 2—3 lapas un jau stipri novājinājuši sakņņi. Dziļaršanu ar arklu, kam ir priekšlemesis, ieteicams izdarīt tikai pēc otrreizējās lobīšanas, kad parādījušies jauni vārpatas dzinumi.

Pirmās lobīšanas uzdevums ir nogriezt esošas vārpatas un citas nezāles, sagraizīt vārpatas sakņņus iespējami sīk-

kās daļās, uzirdināt augsni un ar to radīt iespējami labākus apstākļus sakneņu pumpuru modināšanai un vārpatas jaunu dzinumu attīstībai, kā arī citu nezāļu sēklu dīgšanai.

Otrreizējās lobīšanas uzdevums — nogriezt jaunus vārpatas dzinumus, papildus sagraizīt agrāk nesagraizītos vārpatas sakneņus un tādējādi pastiprināti veicināt pirmā reizē neuzmodināto pumpuru augšanu un vārpatas dzinumu veidošanos, lai vēl vairāk novājinātu vārpatu sakneņus un pēc tam ar dziļaršanu tās galīgi noslāpētu.

Stendes selekcijas stacijas izmēģinājumos vislabākais rezultats vārpatas iznīcināšanā ar augsnes apstrādāšanas sistēmu rudenī sasniegts, kad tūlīt pēc priekškultūras novākšanas sekoja pirmreizējā augsnes lobīšana 8—12 cm dziļumā, lai sagrieztu vārpatas un citu laukā esošo nezāļu sakneņus un pēc tam otrreizējā lobīšana ar šķīvju kultivatoru, lai nogrieztu jaunus dzinumus, kad tiem bija 2—3 lapas. Pēc tam sekoja rudens dziļaršana ar arklū, kam priekšlobītājs, lai vārpatu galīgi noslāpētu. Ar vārpatu pārņemtās Stendes selekcijas stacijas laukos, kad tos apstrādāja tikko aprakstītā secībā, pēc uzskaites datiem konstatēju, ka vārpatas iznīcināta 92% apmērā. Šajos laukos izsētās graudaugu kultūras deva 25 un vairāk centnerus lielu ražu no hektāra.

Daudz vieglāk vārpatu iznīcināt, ja šo darbu veic aizņemto vai tīro papuvju laukos. Iznīcinot vārpatu ar novājināšanas un noslāpēšanas metodi, papuvē vārpatu var iznīcināt vienā gadā, neatkarīgi no tās izplatības pakāpes.

Stendes selekcijas stacijā vārpatu papuves laukā apkarot atkarībā no kultūras, kas aizņemtā papuvē iesēta.

Ja aizņemtā papuvē sēti agrie vasarāji, piemēram, viķauzu mīstrs agrīnai izbarošanai, agrīnie zirņi vai citas kultūras, tad vārpatu iznīcina arī divos periodos: iepriekšējā rudenī ar augsnes apstrādāšanas sistēmu, kā iepriekš norādīts un pēc tam, kad papuves laukā novākts tur iesētais kultūraugs — ar papuves pirmsējas apstrādāšanas sistēmu.

Ja papuve aizņemta ar vēlinām kultūrām, piemēram, ar kukuruzu, vai viķauzu mīstru izbarošanai zaļbarībā, tad vārpatas tiek apkarotas arī divos periodos: iepriekšējā rudenī ar rudens augsnes apstrādāšanas sistēmu un nākošā gada pavasarī ar pirmsējas augsnes apstrādāšanas sistēmu, turpinot darbu līdz kāmēr iesējamā papuvē aizņēmēju kultūru.

1954./1955. gados Stendes selekcijas stacija izmēģināja vārpatas iznīcināšanu aizņemtā papuvē. Laukā bija ievērojams

daudzums vārpatas sakneņu. 2. IX. 1954. gadā pēc auzu novākšanas lauku lobīja, lietojot šķīvju lobītāju. 27. X, kad parādījās vārpatas dzinumi un sadīga citu nezāļu sēklas, lauku uzara 22—24 cm dziļi ar arklū, kam priekšlemesis. 1955. gada pavasarī līdz 5. VI, kad vārpatas dzinumi bija sasnieguši 2—3 lapas, lauku divas reizes lobīja ar šķīvju kultivatoru. No 11. līdz 15. jūnijam izveda mēslus un tos ieara 18 cm dziļumā. Šajā gabalā 17. VI iesēja kukuruzu, kura pēc divkārtējas rindstarpu irdināšanas un vienreizējas ligzdu ravēšanas no vārpatas u. c. nezālēm bija tīra. Kukurūza attīstījās labi un deva skābbarības masas ražu 460,4 cnt/ha.

Pēc kukurūzas novākšanas lauku apskatīja un tajā atrada tikai retus vārpatas augus, kuriem nebija ne vārpu, ne sakneņu.

Kad pēc augsnes lobīšanas sēja ziemas kviešus, laukā atrada atsevišķus vārpatas dzinumus tiklab laukā, kas pirms sējas bija uzarts, tā arī tajā ko pirms sējas neuzara, bet tikai sastrādāja virspusēji.

Vispusīgāk vārpatu var iznīcināt melnā (tīrā) papuvē. Stendes selekcijas stacija vārpatu melnā papuvē arī iznīcina divos periodos — ar rudens augsnes strādāšanas sistemu un ar papuves pirmssējas apstrādāšanas sistemu.

1952./1953. gados stācijas eksperimentālās saimniecības deviņlauku augu sekas trešā laukā, kurš sastāvēja no diviem masīviem (pirmajā 11 ha un otrā 13 ha) stacija pirmo reizi izmēģināja vārpatas iznīcināšanas papēmienu melnā papuvē.

Pēc uzskaites datiem vārpatas daudzums pirmajā masīvā bija 64—71 augi uz 1 kv. m, sakneņu svars pārsniedz 12—15 cnt/ha.

Vārpatu un citas nezāles šajā laukā sāka iznīcināt pēc auzu novākšanas (27. VIII 1952. g.), lauku lobot (šķīvojot) 25. IX, kad parādījās vārpatas un citu nezāļu dīgsti augsni lobīja otrreizēji, bet 17. X 1952. g. tiklīdz parādījās jauni nezāļu dīgsti, lauku apara ar arklū, kam priekšlemesis, 22—24 cm dziļumā.

Nākošajā 1953. gadā papuves lauku 4 reizes sastrādāja ar šķīvju lobītāju vai arī kultivatoru, ik reizes, kad vārpatas asnos saskatīja 2—3 lapas.

Laikā starp otro un trešo lobīšanu izveda kūtsmēslus 30 t/ha un tos ieara 15—17 cm dziļi.

Papuvi kārtoja 1953. g. 23. VII normalā (20 cm) dziļumā. Kad lauku apskatīja pirms pirmssējas kultivēšanas (12. IX.

53. g.), tad vārpatas dīgstus neatrada. Vārpatas nebija arī kviešu novākšanas laikā — 14. IX 1954. gadā.

Pirmajā masīvā, kas bija dabūjis kūtsmēslus un mineralmēslus, 1954. g. ziemas kviešu (kviešu un vārpatas hibrida Nr. 1) graudu raža sasniedza 36,0 cnt/ha, bet lauka daļā ar organo-mineralmēsļu maisījumu (3 to komposta ar 3 cnt superfosfata uz ha) graudu raža sasniedza 35,1 cnt/ha.

1955. gadā auzu un zirņu sējumi bija otra kultura pēc papuves. Šī lauka pirmajā un otrā masīvā vārpatu neatrada. Stendes mazo auzu raža pirmajā masīvā 9 ha platībā sasniedza 25,4 cnt/ha, otrā masīvā — 7 ha platībā — 26,3 cnt/ha, bet torsdaga zirņu superelite, kas bija sēti otrā masīva 2 hektaros, deva 26,4 cnt/ha, bet to pašu zirņu elite 4 ha platībā — 20,7 cnt/ha.

Apskatot auzu un zirņu laukus pēc ražas novākšanas, vārpatu neatrada ne pirmajā, ne otrā masīvā.

1953. gadā laukā Nr. 5 otrreiz atkārtoja vārpatas iznīcināšanas mēģinājumu melnā papuvē 25 ha platībā. Arī šis lauks bija stipri vārpatains.

Pēc uzskaites, kuru izdarīja 1. X 1953. g., pirms otrreizējās lobīšanas sakneņu skaits uz 1 m² sasniedza 130 gab. Šajā laukā vārpatas iznīcināšanu izmēģināja trejādos papuves apstrādāšanas variantos. **Pirmajā variantā** rudenī, tūlīt pēc auzu novākšanas, augsni lobīja ar šķīvju lobītāju. Kad parādījās vārpatas asni, lauka gabalu uzara ar arklu, kam priekšlemesis, 22—24 cm dziļumā. **Otrā variantā** augsni lobīja tūlīt pēc auzu novākšanas, bet kad vārpatai asni sasniedza 2—3 lapas, lauka gabalu otrreizēji lobīja. Rudenī lauku uzara pēc otrās lobīšanas, kad atkal parādījās jaunie vārpatas dzinumi. **Trešajā variantā** rudenī augsni lobīja trijos atkārtojumos: pirmo reizi — tūlīt pēc auzu novākšanas, bet divas nākošās reizes — vārpatas jauno dzinumu attīstības 2—3 lapu fazē. Šim variantam zemi rudenī neapara. Visiem variantiem lobīšanas dziļums bija 8—10 cm.

Nākošā 1954. gadā visos variantos, tiklīdz kā parādījās vārpatas un citu nezāļu dīgsti augsni sistematiski lobīja ar šķīvju lobītājiem vai kultivatoriem 6—8 cm dziļi. Lobīja četros atkārtojumos: 4. V., 17. V, 18. VI un 12. IX.

Laikā starp otro un trešo lobīšanu laukam uzveda kūtsmēslus un ieara 15—17 cm dziļi. Pirmajam un otrajam variantam 21. VIII augsni kārtēja 20 cm dziļumā, bet trešajam variantam — lauku uzara 22—24 cm dziļumā lietojot priekš-

lemesi 12.—13. IX veikta priekšsējas kultivēšana un 14. XI iesēti Kursas ziemas kvieši.

Vārpatas iznīcināšanas novērojumi un uzskaitē, kas turpināti visā papuves apstrādāšanas periodā, parādīti turpmākā tabulā:

Varianta №	Vidējais vārpatas dzinumu skaits uz 1 kv. m.							
	Rudeni pēc 1. lobišanas		Pavasari pirms 2. lobišanas		Vasarā pirms 1. lobišanas, pēc mēslu iearšanas		Pēc papuves kārtotāšanas, pirms pirmsējas kultivēšanas	
	Gab.	%	Gab.	%	Gab.	%	Gab.	%
1.	130	100	16	12,3	0	0	0	0
2.	130	100	12	9,2	0	0	0	0
3.	130	100	27	20,9	0	0	0	0

Tabulas skaitļi rāda, ka vārpatā pēc augsnes strādāšanas rudenī neiznīka vienādi. Vispilnīgāk vārpatā iznīka otrā variantā, kur augsni divas reizes lobīja un rudenī uzara. Vismazāk vārpatā bija cietusi trešajā variantā, kur augsni trijos atkārtojumos lobīja, bet rudenī neuzara.

Tātad, vārpatāinos laukus, ja tos rudenī sastrādā ar šķīvju lobītājiem, bet rudenī neapar, pavasarī nevar izmantot agrīno graudu un pākšaugu kultūru sējai, jo pat pēc trīskārtējas lobišanas rudenī un vienas lobišanas pavasarī saglabājas 25% vārpatas dzinumu.

Tabulas skaitļi rāda, ka pēc divreizējas vārpatāina lauka lobišanas pavasarī un mēslu iestrādāšanas vasarā 15—18 cm dziļumā, vārpatā pilnīgi iznīka ne tikai pirmajos divos variantos, kas bija rudenī arti, bet arī trešajā variantā, kur rudenī neapa, bet virskārtu apstrādāja ar šķīvju lobītājiem.

Tātad, ja vārpatāinos laukus laiž caur melno papuvi, tad vārpatas un citu nezāļu iznīcināšana ir iespējama bez rudens aršanas, lauku vienu vai divas reizes rudenī lobot 8—10 cm dziļumā un divas vai trīs reizes lobot vai kultivējot nākošā gada pavasarī un vasarā. Šis darbs ik reizes veicams tad, kad vārpatai ir 2—3 lapas. Pēc tam lauku uzar pilnā aramkārtas dziļumā, lai galīgi noslāpētu novājinātās, bet vēl dzīvās saknes.

1955. gadā iegūtā Kursas ziemas kviešu raža izmēģinājuma dažādos variantos svārstījās kļūdu robežās: I. variantā tā bija 28,0 cnt/ha, II variantā 28,4 cnt/ha un III variantā — 27,9 cnt/ha.

Jāatzīmē, ka jaunais tīrās papuves apstrādāšanas veids bez rudens aršanas ir efektīvs ne tikai tāpēc, ka nodrošina pilnīgu vārpatas iznīcināšanu, bet arī tāpēc, ka tas ir ekonomiski izdevīgs, jo, nesamazinot ražu, palētinā papuves apstrādāšanu par 35—70 rubļiem (ha), atkrīt arī rudens aršana un mēslojuma iearšana.

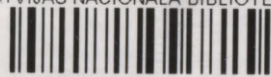
Stendes izmēģinājumu stacija jauno nezāļu iznīcināšanas veidu ir lietojusi lielās platībās un panākusi, ka laukos gandrīz pilnīgi iznīcinātas ne tikai vārpatas, bet ievērojamā daudzumā tādas nezāles kā dzeltenās un tīruma mīkstpienes un citas.

Latvijas PSR kolchozi un Padomju saimniecības, lietojot savos laukos Stendes selekcijas stacijā izstrādāto vārpatas un citu nezāļu iznīcināšanas metodi, var arī savus tīrumus atbrīvot no nezālēm, strauji paaugstināt visu lauksaimniecības kultūru ražību un produkcijas vairumus. Tas asvukārt veicinās PSKP XX kongresa lēmumu un lauksaimniecības attīstības sestās piecgades plāna izpildi.

Содержание

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309065254

20

OBLIGATAIS ER...

840

28 20